7/7499

T.C.
DEVLET BAKANI VE
BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI

SAYI : B.02.0.001/ 976 20 / 6 **2002**
KONU :

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : 30.05.2002 gün ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/7499-11487/36617 sayılı yazınız.

Nevşehir Milletvekili Mehmet ELKATMIŞ'ın, tarafımdan cevaplandırılması istenilen 7/7499-15487 Esas No'lu yazılı soru önergesine verilen cevap ekte gönderilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Devlet BAHÇELİ
Devlet Bakanı ve
Başbakan Yardımcısı

EK: 1- Önerge cevabı

DAĞITIM :
Gereği : TBMM Başkanlığına
Bilgi : Başbakanlığa

SORU 1:

1945 yılından beri 9. baskısı yapılan, sözlüğü hazırlayan ve yayın hakkı sadece Türk Dil Kurumu'na ait olan Türkçe Sözlük'ün yayın hakkı hangi sebeple ve ne şekilde başka bir şirkete verildi veya başka bir şirket bu Türkçe Sözlük üzerinde ne sebeple hak iddia etmektedir?

CEVAP 1:

1945 yılından beri 9. baskısı yapılan Türkçe Sözlük tamamen Türk Dil Kurumuna ait, iki ciltlik 75.000 madde başı bulunan mükemmel bir eserdir ve resmî yayın niteliğindedir. 10. baskısı 2003 yılında 99.000 kelime olarak yapılacak olan bu eserin yayın hakkını bir devlet kuruluşu olan Türk Dil Kurumu elinde tutmaktadır. Ancak, bundan yaklaşık 7 yıl önce, 1 Kasım 1995 tarihinde Halıcı Yazılım Sanayi A.Ş. ile Türk Dil Kurumunun o dönemdeki başkanı Prof. Dr. Ahmet Bican Ercilasun arasında bir Proje Anlaşması imzalanmıştır. Bu anlaşmada Halıcı Yazılım Sanayi Şirketini temsilen Yönetim Kurulu Başkanı Emrehan Halıcı'nın imzası bulunmaktadır.

Türk Dil Kurumunda gerek halen tutuklu bulunan Sayman Mustafa Kurtçuoğlu gerekse onun suçlarına fiilen veya ihmal yoluyla iştirak edenlerle ilgili bir ihbar mektubuna dayanılarak yapılan operasyon sonucunda Türk Dil Kurumu eski Başkanı Prof. Dr. Ahmet Bican Ercilasun, sonraki Başkan Vekili Prof. Dr. Hamza Zülfikar, Yürütme Kurulu Üyesi Prof. Dr. İsmail Parlatır ile TDK Merkez Sekreteri Halil Selçuk hakkında DGM'de dava açılmış, bunun akabinde Prof. Dr. Ahmet Bican Ercilasun Kırgızistan Manas Üniversitesi'nde çalıştığından diğerleri göz altına alınmıştır. Tahakkuk amiri ve Merkez Sekreteri Halil Selçuk'un kızı, gözaltında bulunan babasının zâtî eşyalarını almak istemiş, bu konudaki eşyanın teslimi için kurulan komisyon, tutanakla odasındaki evrakı teslim etmiştir; bu sırada ise Halil Selçuk'un masasındaki sümen arasından bu anlaşma ortaya çıkmıştır. On beş yıl süreyle geçerli olan ve Emrehan Halıcı ile Prof. Dr. Ahmet Bican Ercilasun tarafından imzalanan anlaşmanın 2876 sayılı Kanun, Tüzük ve Yönetmelik hükümlerinin TDK ile TDK Yürütme Kurulu ve Yüksek Kurum Yönetim Kurulu onaylarının oluşturulması dikkate alınmadan imzalandığı ve hukukî geçerliliği olmadığı görülmüştür. Aynı zamanda, Halıcı Yazılım Sanayi A.Ş. lehine Türk Dil Kurumu aleyhine hükümler taşıdığı düşüncesiyle sözleşmeyi sürdürmek üzere herhangi bir işlem yapılmadan, konu, yeni Türk Dil Kurumu yönetimi tarafından Yüksek Kurum Başkanlığı vasıtasıyla Devlet Bakanlığı ve Başbakan Yardımcılığına iletilmiştir. Devlet Bakanlığı ve Başbakan Yardımcılığı da konuyu Başbakanlık Teftiş Kuruluna ileterek, konunun açıklığa kavuşması ve sorumluluk gerektiren durum varsa faillerinin tespiti ve haklarında hukukî yaptırımların uygulanabilmesi için gereğini yapmıştır. Türkçe Sözlük'ün kâğıt ortamında basılması ve çoğaltılması ile ilgili herhangi bir hukukî veya malî hakkın devredilmesi söz konusu olmadığı gibi, hukukî geçerliliği olmayan bir anlaşmaya dayanılarak Türkçe Sözlük'ün elektronik ortamda disk, disket, yoğun disk gibi vasıtalarla kullanılmasından doğan telif haklarının Türk Dil Kurumunun zararına olacak biçimde işletilmek istenmesine karşı da ilgili makamlarca gerekli hukukî mücadele yürütülmektedir.

SORU 2:

1945 yılından beri sahibi Türk Dil Kurumu olan Türkçe Sözlük üzerinde hak iddia eden şirketin adı nedir? Sözlük üzerinde hak iddia eden şirket ile DSP Grup Başkanvekili Emrehan Halıcı arasında ilişki var mıdır?

CEVAP 2:

1945 yılından beri Türk Dil Kurumu tarafından yayınlanan ve Türk Dil Kurumunun malı olan Türkçe Sözlük'ün, 01 Kasım 1995 tarihinde imzalanan Proje Anlaşması ile elektronik ortamda hazırlanması ve çoğaltılıp pazarlanmasının sürekli hale getirilmesi hakkını aldığını iddia eden şirket Halıcı Yazılım Sanayi A.Ş.'dir. Anlaşmanın imzalandığı tarihte Emrehan Halıcı şirketin Yönetim Kurulu Başkanı olarak gözükmektedir. Ayrıca internet

sitesinde (http://www.halici.com.tr-kadro.htm) Sayın Emrehan Halıcı'nın halen şirket yöneticisi olduğu belirtilmektedir.

SORU 3:

Bu sözlükten dolayı Türk Dil Kurumu ile mezkur şirket ve Emrehan Halıcı arasında bir ihtilâf var mıdır? Şayet bir ihtilâf varsa bu konuda açılmış davalar mevcut mudur? Mevcutsa davalar hangi aşamadadır?

CEVAP 3:

Türkçe Sözlük'ten dolayı Türk Dil Kurumu ve Halıcı Yazılım A.Ş. arasında ihtilâf vardır. İhtilâf konusu davalar, Ankara 20. Asliye Hukuk Mahkemesinin 2002/185 E, Ankara 18. Asliye Hukuk Mahkemesinin 2002/249E, Ankara 13. Sulh Hukuk Mahkemesinin 2002/2. D. iş sayılı dosyaları ile görülmektedir. Davalar yargı aşamasındadır.

SORU 4:

Bu sözlük konusunda Bakanlığınız veya Türk Dil Kurumu tarafından bir soruşturma yapılmış mıdır? Yapılmışsa neticesi ne olmuştur?

CEVAP 4:

Türkçe Sözlük konusunda; Türk Dil Kurumu eski merkez sekreteri ve tahakkuk amiri Halil Selçuk'un göz altına alınması üzerine, kızının dahil olduğu bir komisyon aracılığı ile zâtî eşyasının teslimi sırasında masasındaki sümeninin arasında bulunan, Kurumun resmi kayıtlarında ve dosyalarında bulunmayan "Proje Anlaşması"nın varlığı ortaya çıkarılmış ve hiyerarşik silsile takip edilerek, konu, Kurum tarafından Yüksek Kurum Başkanlığına intikal ettirilmiş, bilahare Yüksek Kurum Başkanlığı tarafından da Devlet Bakanlığı ve Başbakan Yardımcılığına intikal ettirilmiştir. Bu hukukî süreç, görevlendirilen Başbakanlık Teftiş Kurulu Başkanlığı Müfettişleri tarafından hazırlanan Tahkikat Raporu ile tamamlanmış, bu rapor gereği Türk Dil Kurumunun eski başkanı hakkında adli soruşturma başlatılmış ve resmî yayın olan Türkçe Sözlük'ün gerek kâğıt ve gerekse elektronik ortamda yayın hakkı Halıcı Yazılım A.Ş.'ye karşı hukukî yollardan savunulmuştur. (EK-3)

SORU 5:

Bu Türkçe Sözlük, Milli Eğitim Bakanlığına veya başka bir kurum ve kuruluşa satılmış mıdır? Kimler tarafından, hangi sebeple, ne miktarda ve hangi bedelle satılmıştır?

CEVAP 5:

Türkçe Sözlük yoğun diski (CD'si) Türk Dil Kurumu tarafından Milli Eğitim Bakanlığına veya başka bir kurum veya kuruluşa satılmamıştır. Eldeki belgelere göre Halıcı Yazılım A.Ş., Meteksan A.Ş. aracılığıyla Milli Eğitim Bakanlığına satış yapmıştır.

SORU 6:

Türk Dil Kurumu eski Başkanı Prof. Dr. Ahmet Bican Ercilasun'un görevinden alınması ile Türkçe Sözlük meselesinin ilgisi var mıdır?

CEVAP 6:

Türk Dil Kurumu eski Başkanı Prof. Dr. Ahmet Bican Ercilasun kendi isteği ile 06.11.2000 tarihinde Kurum Başkanlığından istifa etmiştir. Görevden alınması söz konusu olmamıştır.Türkçe Sözlük meselesi ile görevden ayrılması arasında da ilgi yoktur. Adı geçenin Kurumdan ayrılışından yaklaşık 6 ay sonra Halıcı Yazılım A.Ş. ile yeni kurum yöneticileri arasında hukukî ihtilâf doğmuştur. İmzalanan "Proje Sözleşmesi"nin yönetmeliklere aykırı olduğu düşüncesiyle yeni TDK yönetimi konuyu ilgili mercilere intikal ettirmiştir.